

A családon belüli erőszak a nők elleni bántalmazás egyik legkomolyabb és legelterjedtebb formája. Az Európa Tanács minden tagállamában előfordul, és minden társadalmi szinten felbukkan. Családon belüli erőszakot leggyakrabban férfiak követnek el volt vagy jelenlegi partnerük ellen, bár ismertek nők által elkövetett erőszakos cselekmények, és előfordulnak esetek azonos neműek kapcsolataiban is.

Erőszak alkalmazására egy másik ember feletti hatalomgyakorlás és ellenőrzés céljából kerül sor. A családon belüli erőszak jellegzetesen magában foglal egyfajta goromba és kényszerítő magatartást fizikai, lelki vagy szexuális vonatkozásban. A családon belül előforduló esetek közös vonása, hogy jellemzően gyakran kezdődnek megfélemlítéssel, megalázással és fenyegető magatartással, ide értve az áldozatot önmaga megbüntetésére való kényszerítést is. Az erőszak fokozódik a másik életére gyakorolt ellenőrzéssel: elszigeteléssel, manipulációval, a választási lehetőségek és a személyes szabadság korlátozásával. Jellemző módszer még a gazdasági visszaélés az anyagi függetlenség megvonásával, a pénzügyi döntések felügyeletével. Az ilyen jellegű erőszakos viselkedéseket soha nem szabad egymástól független eseményekként értékelni. A fizikai bántalmazás gyakran hónapokig vagy évekig tartó megfélemlítés és ellenőrzés alatt tartás végeredménye.

A családon belüli erőszak komoly egészségi, fizikai és érzelmi károsodáshoz vezet, és tragikusan is végződhet. A fizikai sérüléseken kívül félelmet, bánatot és önbizalomvesztést okoz. A fizikai és a szexuális erőszak célja az, hogy az áldozatban megerősödjön a sebezhetőség érzése, hogy úgy érezze, a saját testével nem ő rendelkezik, és hogy reménytelenségbe és szégyenérzetbe süllyedjen. Mindez romba dönti az áldozat akaraterejét, megfosztja minden szabadságától és biztonságától.

Tudnunk kell értelmezni a családon belüli erőszakot olyan szélesebb összefüggésben is, amikor a társadalom jogot ad az elkövetőnek az erőszak alkalmazására – az uralkodás és az ellenőrzés eszközeként. Mivel ilyesmit főleg nők ellen követnek el csupán azért, mert ők nők, ez a nemek közötti megkülönböztetésen alapuló erőszak egyik formája, a nők emberi jogainak megsértése.

Nem könnyű meghatározni a nők elleni erőszak fogalmát, mivel többféle értelmezése létezik. A témával foglalkozó nemzetközi eszközök és a különféle nemzeti jogi szövegek széleskörűen fogalmazznak. Az Európa Tanács szintén olyan meghatározást választott, amely érvényes a nemek közötti megkülönböztetésen alapuló erőszak valamennyi formájára, függetlenül attól, hogy ki és hol követte el, és hogy milyen körülmények között történt. A Miniszteri Bizottság 2002. április 30-án elfogadott Rec (2002) 5. számú, a tagállamok számára a nők erőszak elleni védelméről szóló Ajánlásában az alábbi meghatározását adja általában a nők elleni erőszakra, illetve különösen a családon belüli erőszakra. A meghatározás egyben kampányunk célját is megfogalmazza:

„...a nők elleni erőszak fogalma alatt a nemek közötti megkülönböztetésen alapuló erőszak valamennyi olyan formája értendő, amely fizikai, szexuális vagy lelki bántalmat vagy szenvedést eredményez vagy eredményezhet egy nő számára, ide értve az ilyen cselekményekkel való fenyegetést, kényszerítést vagy a szabadság önkényes korlátozását, akár nyilvánosan, akár a magánéletben. A meghatározás vonatkozik - de nem korlátozódik kizárólag – a családon belüli vagy otthoni erőszakra, bele értve a fizikai és a mentális agressziót, az érzelmi és a lelki bántalmazást, a nemi erőszakot és a szexuális bántalmazást, a vérfertőzést, a házastársak, az állandó vagy alkalmi partnerek és az élettársi kapcsolatban élők közötti nemi erőszakot, az elégtételszerzés nevében elkövetett bűncselekményt, a női nemi szervek megcsonkítását, valamint minden egyéb, a nő számára ártalmas hagyományos gyakorlatot, mint amilyen a kényszerházasság.”